

Abakus

Neboli počítadlo. Tato mechanická počítací pomůcka byla používána již ve starověku. Byla užívána v různých civilizacích – Sumerové, Egypt, antika.

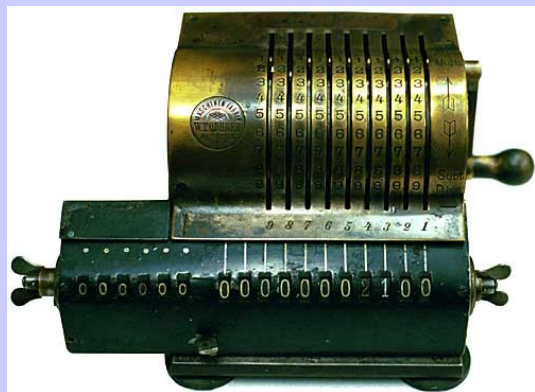

Obr.: wikipedia.com

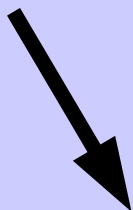
Využití např. pro kupecké počty. Zákazník nakupuje a prodavač mu přičítá jednotlivé částky pomocí počítadla.

V postsovětských zemích se stále používal i začátkem 21. století, byť zřídka.

Mechanické kalkulátory

1890 - Odhner

1934 - Facit T

1957 - Facit C1-13

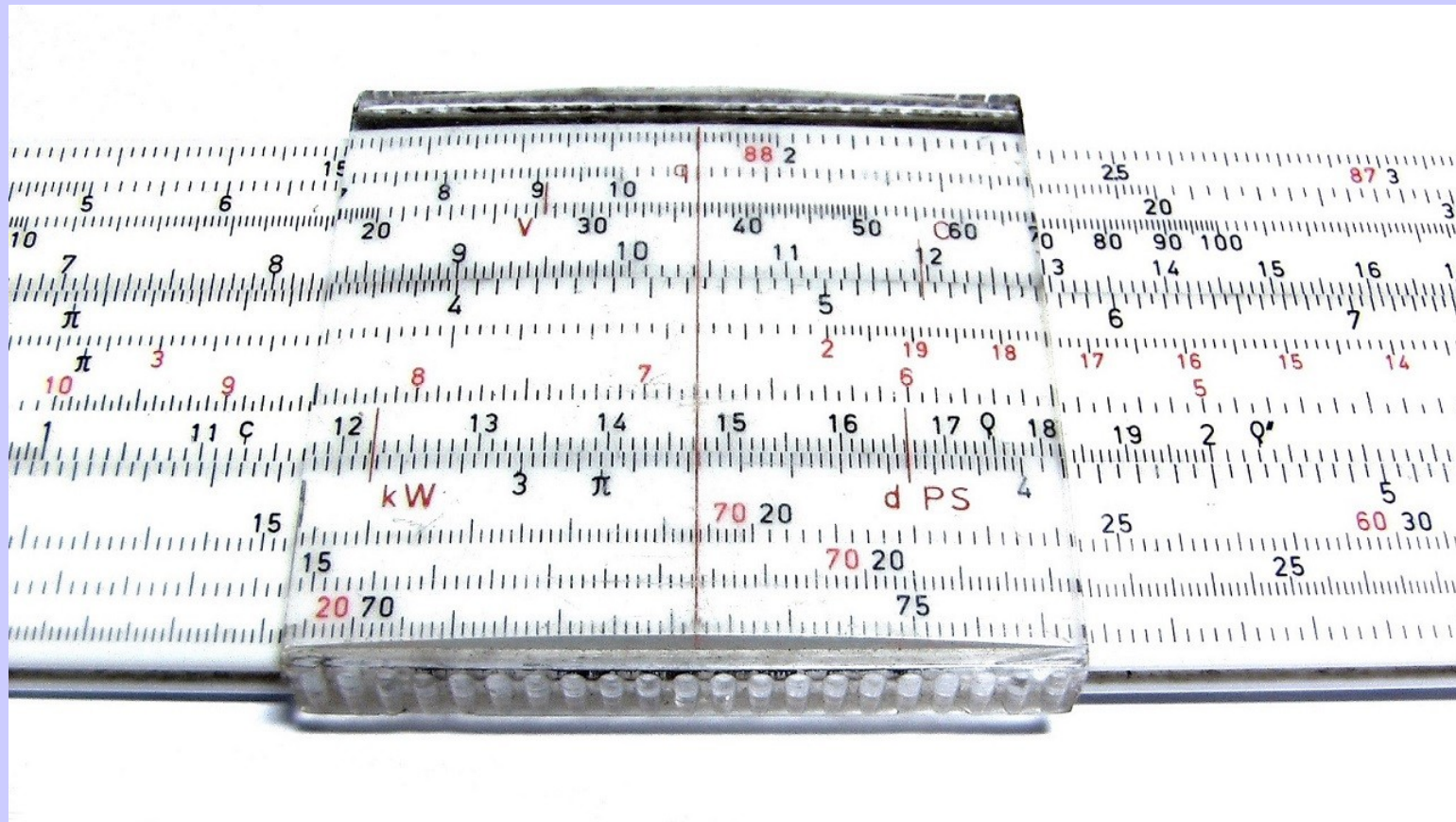

Obdoba mechanických kalkulátorů, mechanické pokladny, v Československu vymizely v 90. letech 20. století.

Obr.: wikipedia.com

Logaritmické pravítko

Do 70. let dvacátého století

Enigma

Obr.: wikipedia.com

Mechanický šifrovací stroj pro přenos kódovaných zpráv německou armádou za II. světové války.

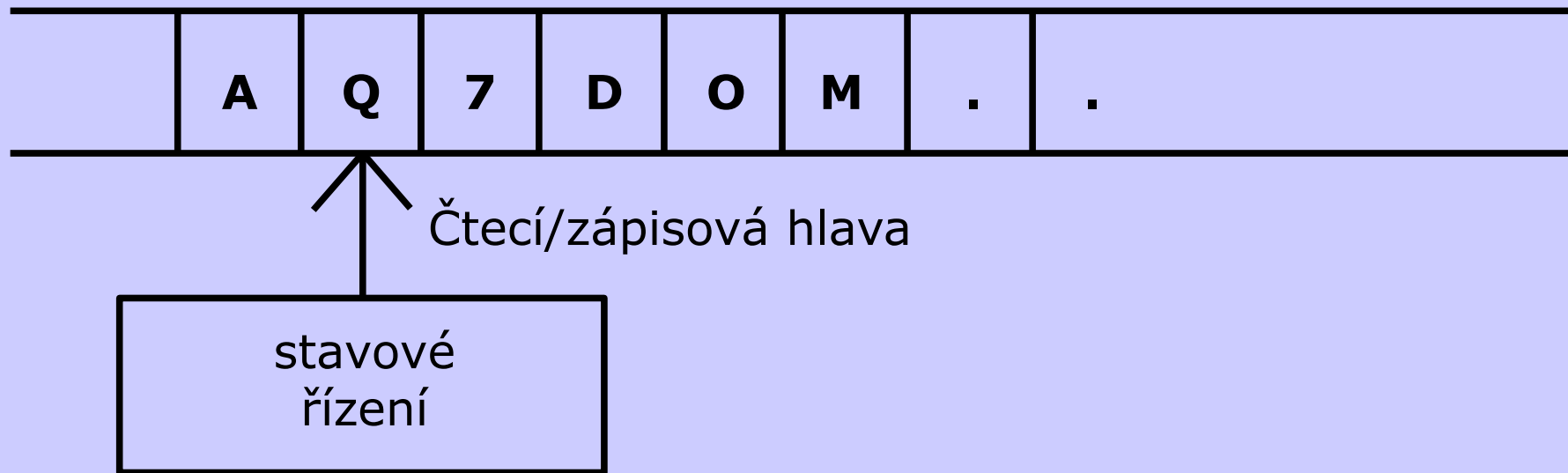
Pokusy o lámání šifer, které byly posléze úspěšné, probíhaly v britském **Bletchley Park**.

Pracoval zde i **Alan Turing**, otec moderní výpočetní techniky.

Turingův stroj

- abstraktní (myšlený) stroj
- skládá se z pásky, na kterou lze zapisovat písmena, dále z čtecí a zápisové hlavy a konečně ze stavového řízení

- má velký teoretický význam v oblasti vyčíslitelnosti, má totiž schopnosti shodné, jako běžný počítač

ENIAC

První výkonný elektronkový počítač, uvedený do provozu v roce 1945 v USA. Sloužil k výpočtům balistických drah střel.

Obr.: US Department of Defense

Parametry:

- > 17 000 elektronek
- hmotnost 27 t
- příkon 150 kW

Obvyklou závadou byla vadná elektronka.

Nejdelší provoz bez výpadku byl **116 hodin!**

DEC PDP-8

Nejprodávanější počítač začátku 70. let 20. století

Obr.: wikipedia.com

- 12-bitový počítač
- paměť 32k x 12 bitů
- 8 základních instrukcí
- až 500 000 instrukcí za sekundu
- RK05 – pevný disk s kapacitou 1,6 milionu 12-bitových slov
- tiskárna
- obrazovka ČB 11,7"
- disketová jednotka

IBM PC model 5150

Uveden v roce 1981.

Parametry

- procesor 8088 – 4,77 MHz
- paměť až 256 kB
- operační systém CP/M-86 nebo PC-DOS 1.0
- monitor
- klávesnice
- disketová jednotka
- pevný disk

Přímý předchůdce dnešních osobních počítačů.

Moderní osobní počítač /2023/

- paměť 16 GB
- pevný disk 500 GB – 8.0 TB
- procesor 3 GHz, 8 jader
- USB 3.x
- displej > 24"
- klávesnice, myš
- síťová karta LAN / Wi-Fi

Násobné předpony

n	nano	/	1 000 000 000
μ	mikro	/	1 000 000
m	mili	/	1 000
k	kilo	x	1 000
M	mega	x	1 000 000
G	giga	x	1 000 000 000
T	tera	x	1 000 000 000 000

Cvičení

1. Ve které době vznikly první elektronické počítače?
2. Co je to Abakus?
3. Kdy vznikla koncepce moderního osobního počítače?

během II. světové války – obdoba dětského počítadla – v 80. letech 20. století u firmy IBM